

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

4

Številka: 450-05-2/2023/6 EPA 648-IX
Ljubljana, 10. 3. 2023

Predlog

Državni svet Republike Slovenije je na 4. seji 15. 3. 2023, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16 in 92/21), sprejel naslednje

Mnenje

k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS-A) - skrajšani postopek

Državni svet je obravnaval Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS-A) (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je po skrajšanem postopku v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Državni svet predlog zakona **podpira**.

Državni svet je bil seznanjen, da je Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance na 2. seji 8. 3. 2023 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS-A) - skrajšani postopek, in ga podprla.

Državni svet ugotavlja, da je Banka Slovenije že konec 2019 uvedla zavezujoči makrobonitetni ukrep in z vzpostavitvijo minimalnih kreditnih standardov za nova posojila omejila prekomerno zadolževanje potrošnikov. V ta namen se je določil znesek, ki po poplačilu kredita mesečno ostane kreditojemalcu za kritje nujnih življenjskih stroškov. Vprašanje nujnih življenjskih stroškov je že urejeno v Zakonu o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15, 76/15 – odl. US, 11/18, 53/19 – odl. US, 66/19 – ZDavP-2M, 23/20 – SPZ-B, 36/21, 81/22 – odl. US in 81/22 – odl. US), ki v 102.

členu opredeljuje omejitve izvršbe, tako da se dolžnikove denarne prejemke ali prilive ohranja v višini 76 % bruto minimalne plače. V začetku leta 2023 se je povišal znesek minimalne plače iz 1.074,43 na 1.203,36 evra, z novo bruto minimalno plačo pa se je povečal tudi zahtevani znesek, ki na določenem odstotku ohranja dolžnikove denarne prejemke in na katerega ni mogoče poseči z izvršbo, z 816,57 evra na 914,55 evra. Zaščita potrošnikov pred prekomerno izvršbo pa v tem primeru pomeni tudi njihovo nižjo kreditno sposobnost.

Zaradi navedenih razlogov se s predlogom zakona želi odpraviti neposredni vpliv spremembe višine bruto minimalne plače na kreditno sposobnost gospodinjstev, ustrezno zaščititi potrošnike in zavarovati njihov socialni položaj, ob tem pa ne omejevati politiko države glede določanja višine minimalne plače. Določa se, da nadzorni organi pri izvajanju makrobonitetnega nadzora niso vezani na določbe glede omejitve izvršbe, kot jih določajo predpisi, ki urejajo izvršbo in zavarovanje.

V razpravi je bilo pojasnjeno, da bo Banka Slovenije lahko prilagajala svoje ukrepe glede omejitve kreditiranja potrošnikov neodvisno od sprememb višine minimalne plače, in sicer na podlagi lastnih in drugih analiz ter ugotovitev. Posledično bo torej lahko sprejemala takšne makrobonitetne ukrepe, za katere bo ocenila, da so najprimernejši za slovenski bančni sistem, njegovo finančno stabilnost (zmanjševanje možnosti nastanka slabih terjatev) in za zadolženost prebivalstva. Sprejetje zakona bo Banki Slovenije omogočalo večjo fleksibilnost pri sprejemanju odločitev glede pogojev kreditiranja, predstavljalo pa bo tudi podlago za spremembo Sklepa Banke Slovenije o makrobonitetnih omejitvah kreditiranja prebivalstva, s katerim se bo ob višji kreditni sposobnosti lahko povečala tudi dostopnost potrošnikov do kreditov.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance Mitja Gorenšček.

* * *

Predlog mnenja Državnega sveta je pripravljen na podlagi Poročila pristojne Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.